

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθήνα, 24 / 3 / 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

1. Πολιτισμού & Αθλητισμού κα Λίνα Μενδώνη
2. Ανάπτυξης & Επενδύσεων κ. Άδωνη Γεωργιάδη
3. Περιβάλλοντος & Ενέργειας κ. Κώστα Σκρέκα

ΘΕΜΑ: Η Κυβερνητική Επιτροπή για το έργο του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου θα επιλύσει τα προβλήματα που συσσώρευσε ο μέχρι σήμερα ατυχής χειρισμός του;

Ο Πρωθυπουργός ήδη από τις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης της ΝΔ το καλοκαίρι του 2019, εξήγγειλε την επέκταση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, προκειμένου να αποτελέσει «νέο πόλο πολιτισμού και διεθνούς τουριστικού ενδιαφέροντος που θα αλλάξει την όψη του κέντρου της Αθήνας», και ευχαρίστησε το Ίδρυμα Σταύρου Νιάρχου για την δωρεά χρηματοδότησης των πρώτων μελετών.

Σε αυτό το πλαίσιο τον Δεκέμβριο του 2020 παρουσιάστηκαν στον Πρωθυπουργό από την αρμόδια Υπουργό Πολιτισμού, η Έπιπρομελέτη Σκοπιμότητας ανάπτυξης του Μουσείου και του περιβάλλοντος χώρου με δωρεά του ιδρύματος Σ. Νιάρχου καθώς και οι προκαταρκτικές μελέτες που εκπονήθηκαν με ίδιους πόρους, για την γεωτεχνική έρευνα της υπόγειας επέκτασης του Μουσείου και για το νέο κτιριολογικό πρόγραμμα.

Σε όλα τα υψηλού πολιτιστικού ενδιαφέροντος κτίρια ανά τον κόσμο με την ολοκλήρωση των προκαταρκτικών μελετών, προκηρύσσεται Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός προκειμένου να προκύψει η βέλτιστη αρχιτεκτονική λύση. Στην προκειμένη περίπτωση ωστόσο, μήνες αργότερα και συγκεκριμένα τον Δεκέμβριο του 2021, η αρμόδια Υπουργός Πολιτισμού ανακοίνωσε την υπογραφή σύμβασης δωρεάς 650.000 ευρώ με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Οικογένεια Νικολάου Σ. Λαιμού ΑΜΚΕ» για την «εκπόνηση της μελέτης αρχιτεκτονικού προσχεδίου αναβάθμισης, ανάδειξης και υπόγειας επέκτασης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και την ανάπτυξη του περιβάλλοντος χώρου» .

Στην Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5352 / 18.11.2021) που καθόριζε τους όρους της σύμβασης, προβλέφθηκε η διενέργεια ενός ιδιότυπου, κλειστού διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού προσχεδίων με συμμετέχοντες 10 αρχιτεκτονικά γραφεία αποκλειστικά του εξωτερικού. Τα γραφεία αυτά υποχρεούνταν απλά να συνάψουν συνεργασία με Έλληνες αρχιτέκτονες. Συνεπώς, οι Έλληνες Αρχιτέκτονες αυτοτελώς, αποκλείονται από τη διαδικασία.

Ακολούθησαν πολλές διαμαρτυρίες, όπως η Κοινή Επιστολή των Συλλόγων Αρχιτεκτόνων και Αρχαιολόγων, προς τους υπουργούς και τα κόμματα με την οποία ζητούν την ακύρωση της Υπουργικής Απόφασης ως αντίθετη στη διεθνή πρακτική αλλά και στο ισχύον εσωτερικό θεσμικό πλαίσιο για τους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς που θεσμοθέτησε η σημερινή κυβέρνηση (ΦΕΚ Β' 2239/ 31.5.2021).

Ταυτόχρονα, κρίσιμα ερωτήματα παραμένουν ανοιχτά, όπως το ποιός είναι ο ενδεικτικός προϋπολογισμός του έργου και από που θα αντληθούν τα κονδύλια χρηματοδότησης για την υλοποίηση του. Σημειώνεται ότι στη μελέτη Σκοπιμότητας που χρηματοδότησε το Ίδρυμα Νιάρχου, που δεν έτυχε καμίας δημοσιότητας και δημόσιου διαλόγου, αναφέρεται ως ενδεικτικός προϋπολογισμός του έργου τα 290 εκατομμύρια ευρώ.

Η σύσταση Κυβερνητικής Επιτροπής στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 2 Μαρτίου 2022, για την «παρακολούθηση της εξέλιξης του έργου του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, την ταχεία υλοποίηση και τον συντονισμό του συνόλου των μελετών και των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών» αποτελεί ουσιαστικά παραδοχή ότι ο μέχρι σήμερα χειρισμός του έργου υπήρξε προβληματικός. Το ερώτημα που τίθεται λοιπόν, είναι εάν η Κυβερνητική Επιτροπή θα επιλύσει τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί ή αν θα συνεχίσει την ίδια πρακτική.

Δεδομένου ότι το έργο της αναβάθμισης και της υπόγειας επέκτασης του σημαντικότερου Μουσείου της ελληνικής αρχαιότητας και ενός από τα σημαντικότερα στον κόσμο καθώς και η σοβαρή παρέμβαση στο κέντρο της Αθήνας, απαιτούν τήρηση όλων των νόμιμων διαδικασιών, διαφάνεια, δημόσιο διάλογο και λογοδοσία.

Δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν οι Έλληνες αρχιτέκτονες να συμμετέχουν ισότιμα σε διεθνείς διαγωνισμούς έργων αλλά να αποκλείονται σε διαγωνισμούς που προκηρύσσει η ίδια η χώρα τους.

Δεδομένου ότι η βαρύνουσα σημασία του εν λόγω έργου, απαιτεί την πλήρη τήρηση των θεσμοθετημένων διαδικασιών στη διενέργεια των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Θα ανακληθεί η Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5352 / 18.11.2021), που αποκλείει την ισότιμη συμμετοχή των Ελλήνων αρχιτεκτόνων σε ένα εμβληματικό έργο της πολιτιστικής μας κληρονομιάς;
2. Για ποιο λόγο τέθηκε εκ προοιμίου όρος στη σύμβαση δωρεάς περί υλοποίησής της “με διαδικασίες που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί ανάθεσης και εκπόνησης μελετών Δημοσίου, στη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων και στη νομοθεσία περί εθνικών κληροδοτημάτων και δωρεών προς το Δημόσιο γενικά”;
3. Για ποιο λόγο επελέγη διαφορετική διαδικασία για την υλοποίηση της σύμβασης δωρεάς με την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Οικογένεια Νικολάου Σ. Λαιμού ΑΜΚΕ» σε σχέση με τη διαδικασία που επελέγη για την υλοποίηση της σύμβασης δωρεάς με το «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος»;
4. Ελήφθησαν υπόψη οι διατάξεις της με αριθμό ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/48505/387/19-5-2021 Απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 2239), για τις περιπτώσεις διενέργειας αρχιτεκτονικών διαγωνισμών κατά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης για την έγκριση των μελετών του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου (ΦΕΚ Β' 5352/18.11.2021); Και αν ναι, γιατί δεν αναφέρονται ρητά τόσο η εν λόγω Υπουργική Απόφαση του ΥΠΕΝ, όσο και ο ν. 4412/2016, στις διατάξεις που απετέλεσαν νόμιμο έρεισμα για την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β' 5352/18.11.2021);

5. Θα εφαρμοστούν οι προβλεπόμενες διαδικασίες του θεσμοθετημένου πλαισίου διενέργειας αρχιτεκτονικών διαγωνισμών (ΦΕΚΒ΄ 2239/31.5.2021) από το ΥΠΠΟΑ για αξιόλογα κτίρια του Δημοσίου στα οποία προφανώς εμπίπτει και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο;
6. Υπάρχει ενδεικτικός προϋπολογισμός του έργου; Σε τι ύψος ανέρχεται και ποιο είναι το χρηματοδοτικό εργαλείο από το οποίο θα υλοποιηθεί;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Δημήτριος Κωνσταντόπουλος

Μιχάλης Κατρίνης

Ευαγγελία Λιακούλη

Γεώργιος Αρβανιτιδής

Κωνσταντίνος Σκανδαλίδης

Νάντια Γιαννακοπούλου

Αντωνία (Τόνια) Αντωνίου

Ιλχάν Αχμέτ

Χρήστος Γκόκας

Γεώργιος Καμίνης

Χαράλαμπος Καστανίδης

Βασίλης Κεγκέρογλου

Χαρά Κεφαλίδου

Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος

Γεώργιος Μουλκιώτης

Μπουρχάν Μπαράν

Δημήτριος Μπιάγκης

Απόστολος Πάνας

Γεώργιος Παπανδρέου

Ανδρέας Πουλάς

Γεώργιος Φραγγίδης